

FENOMEN KRŠTENJA U DUHU (II.)

mr. sc. fra Ivo Pavić

Govor o Duhu nema mnogo smisla bez sâmoga iskustva Duha Svetoga. Isus je rekao kako svaki put kad se obratimo nebeskom Ocu to činimo samo po Duhu Svetom. Stoga, svako obraćanje Bogu posve je nemoguće bez Duha. Ali, i svako obraćanje Bogu znači sigurnost da je tu Duh na djelu, da je prisutan i djelotvoran. Smisao bilo kojeg crkvenog pokreta je što tješnje pritjelovljenje Kristovoj Crkvi, počevši od osobnog odnosa s Trojstvom pa do liturgijskog slavlja koje upućuje na suradnju s Duhom i omogućuje izlivanje Duha Oca i Sina

Živi susret s Bogom

Krštenje u Duhu (KUD) ključ je brzog širenja Katoličke karizmat-ske obnove (KKO) u svijetu. Danas postoji više od 125 milijuna registriranih katolika u 235 zemalja, koji su svjesno iskusili KUD. Njihova svjedočanstva potvrđuju promjenu života u susretu s Presvetim Trojstvom, osobito s Isusom koji je u njima oslobodio darove Duha već dobivene u krštenju i krizmi i tako ih preporodio na novi život. KUD je jako važno za duhovni rast svakog vjernika, to je skrivena milost, i nekako izgubljena u šumi raznih pobožnosti i teoloških previranja. Postoji od početka kršćanstva i pripada Crkvi u cjelini kroz svu povijest. Cilj KUD je obnova osobe, struktura, i institucije Crkve. Ono je živi susret s Bogom koji mijenja ljudski život. Iako mi se čini da danas

nije prisutno u glavnoj struji Crkve, nego samo u njezinu karizmat-skom dijelu. Bilo bi dobro da se proširi tako da svi mogu uživati plodove koji po njemu dolaze.

Neke definicije o Krštenju u Duhu

KUD je otkriće ili obnavljanje snage sakramenata kršćanske inicijacije. Radi se o obnovi Duha Svetoga koji obitava u nama. KUD znači erupciju ili eksploziju svjesnog iskustva Duha koji je već dan za vrijeme slavljenja sakramenata krštenja, krizme i pričesti. Ono se može opisati kao plod posebne molitve po kojem dolaze darovi i karizme Duha za službu braći i Crkvi. To je molitva da se oslobodi Duh koji nam je darovan i da postane aktualan i aktivan u našem životu. KUD je individualno iskustvo prisutnosti i djelovanja Duha Svetoga, koji

kršćanina uzdiže prema zrelijem stupnju života u vjeri. Duh Sveti je čistač dušâ. Stoga se može reći da je KUD milost unutarnjeg čišćenja duše. Ono liječi dušu i srce.

Što kaže Biblija o KUD?

Mnoge potvrde o KUD mogu se naći u Bibliji. Međutim, u Starom zavjetu Duh Sveti ne djeluje na trajan način, nego povremeno. Proroci su prorokovali da će se Duh Sveti izliti na svako tijelo koje se otvori ovoj milosti u budućnosti. U Novom zavjetu postoje mnoge osobe koje su vođene, ispunjene, krštene u Duhu Svetom. Evanđelisti govore o Ivanu Krstitelju koji je pripravljaio dola-zak Isusov koji će krstiti u Duhu Svetom i u ognju, te izvještavaju o Isusovu krštenju na Jordanu koje je slika sakramenta krštenja. Sv. Ivan evanđelist naglašava važnost rođenja odozgor u vodi i u Duhu, a to

je sakrament krštenja gdje bivamo rođeni i preporođeni Duhom. Djela apostolska izvještavaju kako su se starozavjetna obećanja o izlivanju Duha ostvarila na dan Duhova. Apostoli kršteni u Duhu, okupani ili preplavljeni Duhom propovijedali su Radosnu vijest čineći mnoga čudesa i znamenja u narodu.

Kršćanska inicijacija

U prvih osam stoljeća, odrasli krštenici primali su sakramente inicijacije svjesno i u vjeri (bili su obraćeni), i zato su se osobno susreli sa živim Bogom i karizme su se očitovale već kod sâmog obreda. To je nepoznato i katolicima i nekatolicima. U srednjem vijeku, sveti crkveni oci uče o tome kako je bilo normalno da krštenici prime karizme za vrijeme sâmog obreda. Drugi vatikanski koncil potvrđuje

U prvih osam stoljeća, odrasli krštenici primali su sakramente inicijacije svjesno i u vjeri (bili su obraćeni), i zato su se osobno susreli sa živim Bogom i karizme su se očitovale već kod sâmog obreda

kako su u povijesti Crkve mnogi sveci i svetice, redovnici i redovnice imali ovo iskustvo pa ta milost nije nešto novo za Crkvu (Lumen Gentium). Pape, počevši od Leona XIII. do Benedikta XVI., potvrđuju i ističu potrebu krštenja u Duhu i potrebu nastavka Pedesetnice sve do naših dana. Govore o važnosti širenja kulture Duhova.

Racionalizam i prosvjetiteljstvo

Darovi Duha očitovali su se nakon krštenja vodom i Duhom tijekom cijele povijesti Crkve, s vremenom sve manje, a nakon prosvjetiteljstva u 18. st. kad je racionalizam utjecao i na Crkvu, karizme su bile vezane uz pojedine osobe, poglavito svece. Sve veći racionalizam, formalizam, i u novije vrijeme materijalizam i tradicionalno kršćanstvo, proizveli su suprotan učinak i kod protestanata i kod katolika koji su molili za izljev Duha Svetoga i očitovanje njegove prisutnosti u životu današnje Crkve kako je to bilo u prvoj Crkvi, i tako je počela karizmatička obnova u naše vrijeme. KUD bi trebalo biti obvezatan predmet svake odgojne formacije

(sjemeništa, novicijata, bogoslovije, školskog i župnog vjeronauka), i da svatko doživi svoju osobnu Pedesetnicu jer Duh Sveti želi djelovati danas kao i na počecima Crkve.

Krštenje u Duhu u liturgiji

O fenomenu KUD može se govoriti i bez spominjanja karizmatičkog pokreta. Naime, liturgija svakom kršćaninu omogućuje da doživi KUD. Crkva u liturgiji pokazuje svoju potpunu svijest o djelovanju Duha Svetoga u nama i da se po liturgijskim molitvama Crkve može doživjeti KUD. Čini se da do sada nije objavljeno istraživanje KUD u liturgiji. Rezultat moga istraživanja pokazao je da se liturgija često koristi izrazom izlivanje Duha, u Rimskom misalu, u Časoslovu, u slavljenju Euharistije i molitvi vjernika za vrijeme cijele liturgijske godine te u sakramentima i sakramentalima. Rimski misal ima osamdeset sedam molitava za novo izlivanje Duha. U euharistijskom se slavlju u sakramentalnom obliku

U euharistijskom se slavlju u sakramentalnom obliku izliva Duh Sveti iz srca Kristova u naša srca (usp. Iv 19, 34)

izliva Duh Sveti iz srca Kristova u naša srca (usp. Iv 19, 34) u svim djelovima mise, posebno u pretvorbi. Manji broj molitava pretpostavlja da je Duh Sveti već prisutan u kršćaninu po krštenju pa se moli Božanskoga Gosta da se očituje na snažan i vidljiv način u našem životu po svom oslobađanju u nama. Takvu molitvu nazivam unutarnjom, za razliku od vanjske, koja je češća, i u kojoj molimo da Duh Sveti dođe u nas. Nutarnja i vanjska molitva uzajamno se nadopunjuju jer Duh Sveti koji dolazi izvana želi aktivirati unutarnju milost.

Krštenje u Duhu i sakramenti

Sakramenti su kanali po kojima primamo Duha Svetoga u punini i glavni su izvori pomoću kojih Krist neprestano daruje Duha bez mjere (usp. Iv 3, 34) i zato su temelji svakoga kršćanskoga života. U obrednicima postoje mnoge molitve za izlivanje Duha Svetoga. Krštenje djece razlikuje se od krštenja odraslih upravo po mogućnosti očitovanja Duha Svetoga jer dijete ne može surađivati s Duhom Svetim, dok odrasli mogu. Punina krštenja potvrđena je u potvrdi, obnovljena i podržavana u Euharistiji. U potvrdi dobivamo novu i savršenu infuziju Duha Svetoga koji nas obdaruje veličanstvenim darovima. Propisno obnovljen, taj bi sakrament mogao još više otvoriti put izlivanju Duha Svetoga u općenitom, službenom i sakramentalnom obliku. Sakrament pokore pogoduje raznovrsnom i bogatom izlivanju Duha. Svaka ispovijed jesu mali Duhovi. Bolesničko pomazanje praćeno je molitvom za primanje dara Duha Svetoga pa je neizmjerena milost i mir, utjeha i ozdravljenje. Sakrament svećeničkog reda suobličuje Kristu i daje posebnu milost Duha Svetoga za služenje Crkvi, Kristovom Tijelu. Sakrament ženidbe kao znak ljubavi Božje za čovječanstvo dar je Duha koji je Ljubav pa se u obredu ženidbe naglašava dar Duha.

Karizmatika obnova među Hrvatima

KKO dolazi u Europu 1968. a Hrvatima 1978. godine. U Hrvatskoj je od početka naišla na otpor. Hrvatski teolozi oslanjaju se na njemačku teologiju, a u Njemačkoj nema mnogo karizmatika; među tamošnjim karizmaticima najbrojniji su Hrvati koji ondje borave, zatim Indijci, i na trećem mjestu su Nijemci. Teolozi koji nisu prošli iskustvo KUD drugačije pišu o tome od onih koji

imaju to iskustvo. Drugačije pišu o KUD teolozi koji se susreću s onima koji su prošli to iskustvo, od onih koji o tome samo teoretski razmišljaju i pišu. Da su se hrvatski teolozi okrenuli prema teologiji na engleskom govornom području s mnogo više katolika, gdje je počela

Crkva u liturgiji pokazuje svoju potpunu svijest o djelovanju Duha Svetoga u nama i da se po liturgijskim molitvama Crkve može doživjeti KUD

KKO, vjerojatno bi se u Hrvatskoj karizmatika obnova solidnije razvila jer bi, osim kritike, postojale pravilne smjernice, duhovno razlučivanje i tumačenje pojava na koje nailaze kršteni u Duhu.

Šutnja teologa i svećenika

Kad je KKO došla u Europu, imao sam tri godine. Trebala su proći tri desetljeća da ta vijest dopre do mene, iako sam bio redovito u crkvi, čak sam kao mladi laik surađivao u širenju katoličke literature među Hrvatima u domovini i

U potvrdi dobivamo novu i savršenu infuziju Duha Svetoga koji nas obdaruje veličanstvenim darovima. Propisno obnovljen, taj bi sakrament mogao još više otvoriti put izlivanju Duha Svetoga u općenitom, službenom i sakramentalnom obliku

po Europi (1985.-1988.) za vrijeme komunizma u bivšoj Jugoslaviji. U toj hrvatskoj literaturi nije bilo ništa napisano o KUD, a nisam čuo ni da su naši župnici i kapelani u Hrvatskoj i BIH na vjeronauku, u propovijedima, katehezama, pripravi za krizmu ili na susretima franjevačke mladeži spominjali KUD ili dar jezika, a kamoli molili za KUD. O tome nisam ništa učio ni na bogosloviji u Sarajevu, u BIH (1990.-1991.), pa ni u Samoboru, u Hrvatskoj (1992.-1995.), kamo smo bili prognani za vrijeme rata. Izgleda da rat nije bio tome razlog jer ni u Grazu, u Austriji (1995.) kamo sam bio poslan za nastavak studi-

ja, gdje rata nije bilo, nisam o tome ništa saznao. I njemačka je teologija tada o tome šutjela. Kad su me u Australiji, 1998. godine, pitali što mislim o karizmatskoj obnovi koja se ondje proširila, a bio sam već svećenik, odgovorio sam kako je to sekta i da je to manipulacija ljudima.

Darovi i plodovi Duha

Jedan od darova koji se odmah izvanjski očitovao nakon mog krštenja u Duhu bio je dar molitve u jezicima. Počeo sam moliti u jezicima, kako me Duh nadahnjivao da govorim, kao što piše u Djelima apostolskim. Kasnije sam se sjetio da sam još kao dječak često, iz zabave, spontano govorio nerazumljivim jezikom, iako nisam znao o čemu se radi. Tada se taj dar ponovno pokrenuo u meni i tada sam razumio njegovu vrijednost. Kasnije se aktivirao i dar ozdravljanja. S velikom sam radošću spoznao da Isus i danas ozdravlja, da je sućutni Bog. Nekad sam vjerovao da ozdravljenja pripadaju samo

pojedininim svecima čudotvorcima. Bio sam skeptičan i nisam mogao ni zamisliti da On i danas ima istu silu kao i nekada! Ljudi su se počeli okupljati oko mene da molim za njihovo fizičko, duhovno i duševno zdravlje. Otkrio sam iscjeljujuću snagu sakramenta pomirenja i Euharistije. To me odvelo u posve novi apostolat. Ljudi su sâmi dolazili i odlazili bi drugačiji. Nekad nisam imao vremena ni za jelo od mnogobrojnih vjernika iz zemlje i inozemstva. Mnogo sam putovao k Hrvatima držati duhovne obnove u inozemstvu. Svi bi oni zatim svjedočili drugima o ozdravljenjima duše, duha i tijela pa se broj hodočasnika koji su me tražili brzo povećavao. Primijetio sam, osim ozdravljenja i oslobođenja, da se mnogima potpuno promijenio život. Postali su praktični vjernici i svjedoci vjere u svojoj okolini. Bili su i oni kršteni u Duhu. Iako nisam uvijek izričito molio za krštenje u Duhu, gledao sam plodove po kojima sam znao da se krštenje u Duhu dogodilo. Od malih molitvenih susreta po kućama, sve većih u crkvi, nekoliko tisuća u dvorištu ispred crkve, do posljednjeg susreta kojim je, u kolovozu 2005. godine, po jakoj kiši prisustvovalo oko 30 000 ljudi koji su znali da odlazim na studij u Rim i da više neće biti susreta takve vrste na tome mjestu.

Prepreke krštenju u Duhu

Često postoje i prepreke za krštenje u Duhu: vjera previše intelektualna, oholost (oholi se suprotstavljaju Duhu Svetom i gase vatru koja im se daje), neopraštanje, racionalizam, neznanje, đavao ne želi da išta znamo o KUD, život u teškom grijehu, bavljenje okultnim praksama, slaba želja za promjenom života, osjećaj lažne krivnje, psihička nestabilnost, strah da nas Bog ne bi poslao u misije, ne želim govoriti u jezicima (pravim budalu od sebe), ili možda trebam ući u

neki pokret ili molitvenu zajednicu. Veliki broj osoba pati od osjećaja manje vrijednosti. Neki ne žele napustiti uhodane prakse. Svaki pojedinac nailazi na prepreke kao i cijeli narodi. Koliko je pojedinac uspješan u svladavanju tih

---

Ja bih ga usporedio s vjerskim iskustvom gdje se potpuno predajemo Duhu Svetomu, Gospodinu, poput predanja u sakramentu ženidbe

---

prepreka, toliko će se više Duh Sveti osloboditi u njemu. Tako je i s cijelim narodom. Hrvatski narod na području današnje Republike Hrvatske i BIH imao je jako puno prepreka koje su ga htjele odvratiti od Boga, ali je ostao vjeran i Bogu i papi od 7. stoljeća sve do danas. To se moglo dogoditi samo zbog susreta hrvatskih vjernika sa živim Bogom, zbog svetaca i mučenika koji su kršteni u Duhu i u vatri.

Krštenje u Duhu u hrvatskim časopisima

Hrvatski teolozi i bibličari u Hrvatskoj i BIH u filozofsko-teološkim znanstvenim časopisima Bogoslovska smotra, Crkva u svijetu, Obnovljeni život, Dobri Pastir – Nova et vetera, Svjetlo Riječi, Glas Koncila i Bosna franciscana pišu o Duhu Svetom u relativno malom broju članaka u kojima KUD rijetko spominju, teološki dobro tumače na temelju sakramenata kršćanske inicijacije, ali je očito da nemaju vlastitoga iskustva KUD, i ne povezuju ga s iskustvom hrvatskih vjernika karizmatika tako da njihovi malobrojni članci nemaju značajnoga utjecaja na katoličke karizmatike. Mnogi teolozi i bibličari ne prihvaćaju KUD jer nisu upoznati s jasnim učenjem o tom fenomenu pa se raspravlja o KUD u okviru karizmatске obnove. Teolozi u svijetu od

sâmi početaka karizmatске obnove pratili su karizmatiska gibanja i pisali o KUD, ali u Hrvatskoj nema dovoljno podataka o KUD. U usporedbi sa skromnom teologijom krštenja u Duhu kod Hrvata, KUD je među hrvatskim katolicima prisutno u dosta velikoj mjeri.

Glas Mira i Rhema

Postoje dva popularna hrvatska katolička časopisa koji pišu o Duhu Svetom i o KUD. To je Glas mira Međugorje u BIH koji donosi brojna svjedočenja o obraćenjima i ozdravljenjima u susretu sa živim Bogom

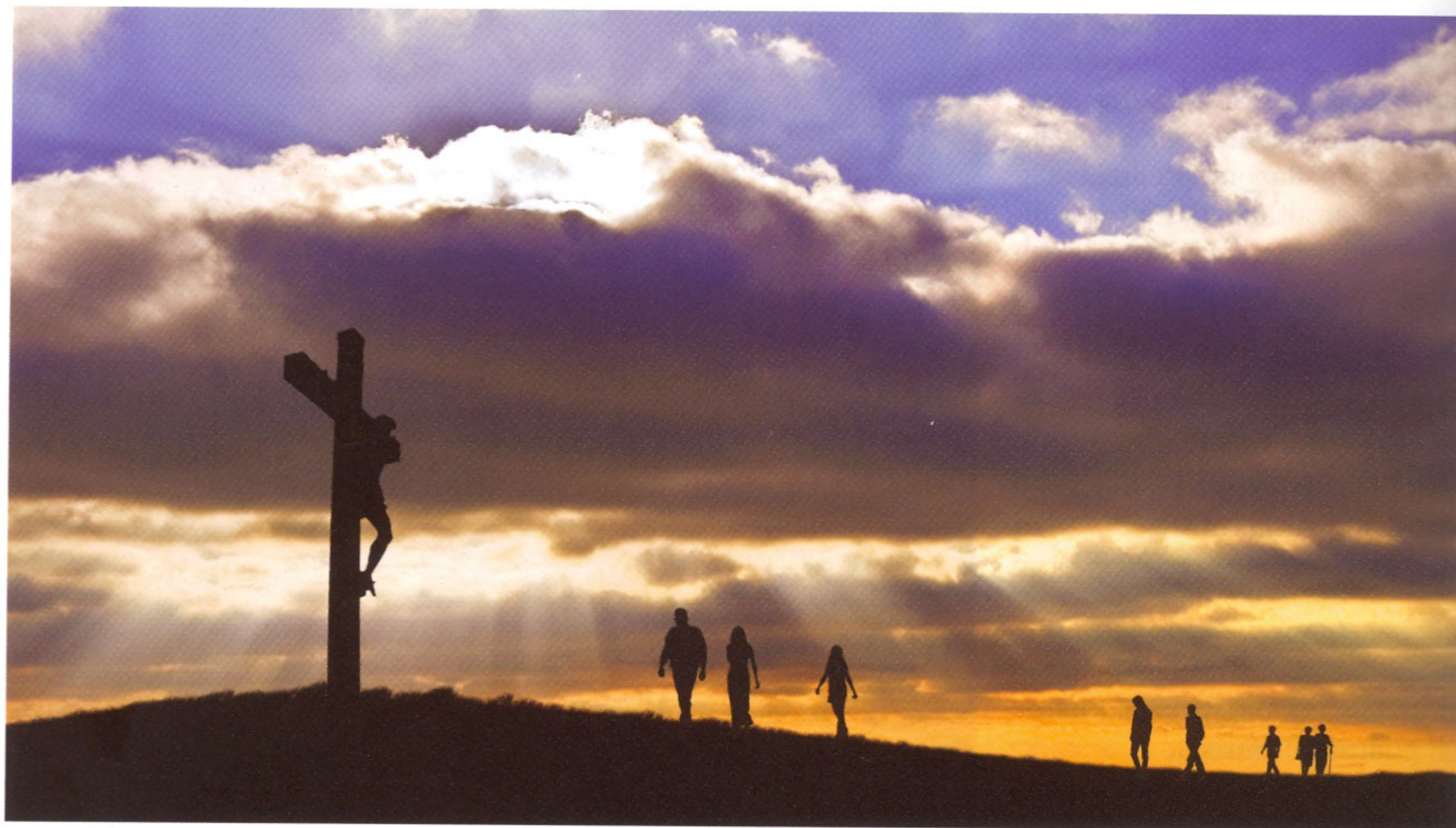

Mladi koji su doživjeli krštenje u Duhu, radosno svjedoče: „Sakrament koji smo primili prije mnogo godina iznenada se vratio, oživio i oslobodio jako puno energije prilikom izlivanja Duha u naše duše”

---

i jedinstven je po opisu mnogih KUD. Susret s Bogom opisuje se kao novo rođenje, intervencija Duha Svetoga, novi život, i slično, a to je KUD. Svjedočenja novoga rođenja ili obraćenja u Glasu mira koja nisu vezana uz Međugorje govore

o povezanosti Međugorja s karizmatском obnovom širom svijeta na teološkoj i iskustvenoj razini. Njihov zajednički nazivnik je KUD. U Hrvatskoj izlazi karizmatски časopis za promicanje duhovne obnove, Rhema, časopis karizmatске molitvene zajednice Dobri Pastor. Uz brojne karizmatске teme, dosta govori i o KUD. Donosi smjernice o KUD kardinala L. Suenensa koji potiče teologe da iskuse KUD i da mu daju odgovarajuće mjesto, i župnike da razmisle o KUD kao o mogućnosti temeljitoga obraćenja tradicionalnih krštenih i potvrđenih katolika.

Novi pokreti i krštenje u Duhu

U novim crkvenim pokretima postoje brojna krštenja u Duhu. To se najviše vidi po vjerničkoj duhovnoj preobrazbi i plodovima. To su jasni znakovi. Benedikt XVI. je rekao kako su novi pokreti u Crkvi novi izljevi Duha. Donosim prikaz nekih crkvenih pokreta i udruga u kojima se prakticira krštenje u Duhu. Djelo Marijino – pokret Fokolara u

Kao svećenik koji djeluje u novoj evangelizaciji, iz vlastitoga iskustva znam da krštenje u Duhu može bitno pomoći u pastoralu

duhovnosti ističu Duha Svetoga. Postoje mnoga svjedočanstva o promjeni života, obraćenjima, o susretu sa živim Bogom. Te promjene obilježja su KUD. Kursiljo – Mali tečaj vlastitom metodom doprinosi živom, osobnom i zajedničkom iskustvu temeljnoga u kršćanstvu i oblikuje skupine koje će evanđeoski prožimati svoju okolinu živeći svoje krsno-krizmano poslanje. Anketirani su kursiljisti u 88,8% odgovorili kako njihova vjera nakon Malog tečaja postaje gorljivija i dublja. To je primarni osobni doživljaj svetoga, tj. KUD. Neokatekumenski put prožet je krsnom duhovnošću, oživljava kršćansku inicijaciju. Na duhovnom putu nakon krštenja naknadno se ostvaruje obraćenje koje je kod krštenja djeteta bilo pretpostavljeno i za mnoge u praktičnom životu neučinkovito.

Zajednica Mir i Injigo

Zajednica MIR nastala je u Hrvatskoj 1975. nakon duhovskog iskustva među grupom studenata koje je vodio prof. dr. Tomislav Ivančić, utemeljitelj zajednice. U mnogim svojim seminarima koje je održao u zemlji i po Europi, prof. Ivančić se koristio izrazom „temeljno kršćansko iskustvo” misleći na susret sa živim Bogom koji čovjeka mijenja na bolje i koji bi bio najbliže izrazu KUD ukoliko je to iskustvo Pedesetnice. Program Injigo obuhvaća ignacijanske duhovne vježbe u svakodnevnom životu, u trajanju od 30 tjedana i u šutnji od tri do trideset dana. Počeo je u Hrvatskoj s jednom osobom 1997., a sada u tom programu ima preko 1700 sudionika. Utemeljiteljica dr. Marica Čunčić doživjela je KUD u 17. godini života. Nakon desetak godina iskustva u ignacijanskim duhovnim vježbama, počela ih je 1980. i ona davati drugima. U Kanadi je prošla kroz iskustvo karizmatске obnove i spojila njezine elemente s duhovnim vježbama jer se prirodno uklapaju.

KUD je prisutan u Programu Injigo koji se širi bez propagande kao vatra koja zahvaća one koji se daju zahvatiti.

Uvjeti za krštenje u Duhu

Sva četiri evanđelja govore nam o tome kako je Isus jedini koji krsti u Duhu Svetom. Iako je KUD ponudeno svim kršćanima koji ga žele prihvatiti, postoje uvjeti za primanje KUD: treba se obratiti srcem i prihvatiti Isusa kao svog jedinog Gospodina i Spasitelja, kajati se iskreno za svoje grijehe, napraviti dobru ispovijed, otvoriti se djelovanju Duha Svetoga i živo željeti da se u nama očituje njegovo djelovanje. Gospodin je rekao: Ako je tko žedan neka dođe k meni (Iv 7, 37). Mladi koji su doživjeli krštenje u Duhu, radosno svjedoče: „Sakrament koji smo primili prije mnogo godina iznenada se vratio, oživio i oslobodio jako puno energije prilikom izlivanja Duha u naše duše”. Kršćanin je poput žarulje koju može zapaliti struja Duha Svetoga. Život nakon krštenja u Duhu je kao novo vino u novoj mješini. Isus vas želi krstiti u Duhu Svetom. Prignite mu dušu i srce.

Mišljenje karizmatika o KUD

Evo što svjetski poznati karizmatiki koji su nakon krštenja u Duhu doživjeli velike promjene u svojim životima kažu o KUD. O. Emilijan Tardif: „To je ključ koji otvara vrata novoga svijeta kako bismo mogli živjeti u radosti, ljubavi i služenju djeci Božjoj”. Robert Degrandis daje sljedeći odgovor: „Ja bih ga usporedio s vjerskim iskustvom gdje se potpuno predajemo Duhu Svetomu, Gospodinu, poput predanja u sakramentu ženidbe”. Po mom skromnom mišljenju, kaže Dario Betancourt, ovo izlivanje znači dar novog života. Sestra Briege McKenna u svojoj Knjizi

Čudesu se događaju, piše: „Budući da sam krštena Duhom, iskusi sam duhovno buđenje koje mi je pomoglo da jasnije vidim veliki dar što nam ga je Gospodin darovao u Euharistiji i u drugim sakramentima”. Doktor teologije p. Rufus Pereira, smatra da se po krštenju u Duhu po prvi put osobno susreće živi Isus Krist. James Manjackal, ističe: „Krštenje u Duhu možemo gledati kao obnovu posvećenja koju je osoba primila po sakramentima i oslobađanje punine Duha i milosti primljenih na krštenju i potvrdi. Daniel Ange, svjedoči o svom krštenju u Duhu koje je promijenilo njegov život: „Radilo se o novom izljevu Duha Svetoga i ja sam obnovio svoje krštenje i tada sam dobio nutarnji poticaj da idem među mlade i da im govorim o Isusu po ulicama gradova”.

Ne bojati se Krštenja u Duhu

Ovaj članak želi pomoći širenju katoličkoga učenja o KUD među Hrvatima, potaknuti veće oslobađanje Duha Svetoga u vjernicima, potaknuti naše teologe i bibličare¹

da iskuse KUD i vjernike da više nauče o KUD tako da se ne boje djelovanja Duha Svetoga u svom životu, da mu svi radosno dopustimo da se u nama oslobodi i čini svoja djela, da se očituje u plodovima propovijedanja, obraćenja, fizičkoga ozdravljenja, duševnoga iscjeljenja,

„Budući da sam krštena Duhom, iskusi sam duhovno buđenje koje mi je pomoglo da jasnije vidim veliki dar što nam ga je Gospodin darovao u Euharistiji i u drugim sakramentima”

duhovnoga oslobođenja, predanja Bogu u Bogu posvećenom životu, u svetosti života i svjedočenja za Boga sve do mučeništva, krštenja vatrom. Kao svećenik koji djeluje u novoj evangelizaciji, iz vlastitoga iskustva znam da krštenje u Duhu može bitno pomoći u pastoralu. Stoga se ne opirite Duhu Svetom! Marijo, Majko puna Duha Svetoga, moli za nas!

¹Nažalost, vjernici nemaju mnogo koristi od današnjih teologa i bibličara, u Hrvatskoj i BIH. Međutim, kad bi se teolozi i bibličari intelektualno obratili i barem jedanput u životu doživjeli iskustvo krštenja u Duhu, uvjeren sam da bi tada mnogi imali velike duhovne koristi od njih